

LIBRIS

We know
books

Mădălina Stan
Ioana Dan

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Caiet de lucru
clasa a III-a

UNITATEA 1

ÎMI AMINTESC DIN CLASA A II-A

Recapitulare inițială	3
Evaluare inițială	5

UNITATEA 2

MĂ-NTORC LA TINE, DRAGĂ ȘCOALĂ!

Textul: titlul, autorul, alineatul.	
<i>Smaranda și Mărul</i> , de Florin Bican	8
Propoziția/Enunțul. Semnele de punctuație	10
Dialogul. Inițierea unui schimb verbal.	
Prezentarea unei persoane	11
Sunetul și litera. Vocale și consoane. Silaba, cuvântul.	
Despărțirea în silabe la capăt de rând	12
Textul literar. <i>Fetița căreia nu-i plăcea numele său</i> , adaptare după Elif Shafak	13
Descrierea unei ființe	15
Recapitulare	16
Evaluare	17
Știu mai bine!	18

UNITATEA 3

PE CĂRĂRI DE TOAMNĂ

Textul literar narativ.	
<i>Galoșul</i> , adaptare după Silvia Kerim	19
Relatarea orală a unei întâmplări citite	21
Solicitarea de informații.	
Cererea simplă familiară, cererea politicoasă	22
Textul liric. <i>Plouă</i> , de George Topîrceanu	23
Textul literar narativ.	
<i>Frunza</i> , de Cristina Beatrice Preda	25
Organizatori grafici. Harta textului	27

Recapitulare	28
Evaluare	29
Știu mai bine!	30

UNITATEA 4

CĂLĂTORIE ÎN LUMEA CĂRȚILOR

Textul informativ/nonliterar. <i>Marea enciclopedie despre dinozauri</i> , adaptare după Don Lessem	31
Povestirea scrisă a unei întâmplări imaginate sau trăite	33
Textul literar narativ. <i>Iepurele Înțelept și secretul poveștilor</i> , adaptare după Andreea Iatagan	34
Cartea. Componentele cărții. Tipuri de cărți.	
Prezentarea unei cărți	36
Cuvântul – parte de vorbire	37
Substantivul – intuire	39
Substantivul – numărul și genul	40
Recapitulare	42
Evaluare	43
Știu mai bine!	44

UNITATEA 5

FEERIE DE IARNĂ

Textul literar narativ.	
<i>Cartea de Crăciun</i> , adaptare după Selma Lagerlöf	46
Adjectivul – intuire	48
Adjectivul – numărul și genul	49
Descrierea unui obiect	51
Textul literar narativ. <i>Fram, ursul polar</i> , adaptare după Cezar Petrescu. Afișul	52
Recapitulare	54
Evaluare	55
Știu mai bine!	56

UNITATEA 6

LA PAS PRIN ȚARA MEA

Textul literar narativ. <i>Cel mai frumos Ploiești. Un trifoi cu patru foi</i> , adaptare după Liviu Osman	57
Textul nonliterar funcțional. Cartea poștală	59
Pronumele personal – intuire	60
Numărul pronumelui personal	61
Cererea. Adresarea politicoasă	63
Textul literar narativ. <i>Legenda Mănăstirii Putna</i> , adaptare după Dumitru Almaș	64
Povestirea pe scurt a unei întâmplări trăite	66
Recapitulare	67
Evaluare	68
Știu mai bine!	69

UNITATEA 7

VERDE CRUD DE PRIMĂVARĂ

Textul literar narativ. <i>Salcâmi în floare</i> , adaptare după Ion Agârbiceanu	70
Verbul – intuire	72
Numărul verbului	73
Textul literar narativ. <i>Tărăboi în grădina de zarzavaturi</i> , adaptare după Sven Nordqvist	75
Scrierea unui e-mail	77
Recapitulare	78
Evaluare	79
Știu mai bine!	81

UNITATEA 8

FLORI, FLUTURI, POVEȘTI ȘI AROME

Textul literar narativ. <i>Când stăpânul nu-i acasă!</i> , adaptare după Emil Gârleanu	82
Prezentarea unei activități. <i>Oferirea de informații</i>	84

Fluturașul publicitar	85
Textul literar narativ.	
<i>Monstrul din Loch Ness</i> , de Daria Logofătu	86
Textul literar narativ.	
<i>Eclipsa</i> , adaptare după Adina Popescu	88
Recapitulare	90
Evaluare	91
Știu mai bine!	92

UNITATEA 9

OGLINDA SUFLETULUI

Textul literar narativ. <i>Ceasul cu cuc</i> , adaptare după Mary Sebag-Montefiore	93
Relatarea orală a unei întâmplări trăite	95
Invitația	96
Textul literar narativ. <i>Marele uriaș prietenos</i> , adaptare după Roald Dahl	97
Povestirea unei întâmplări vizionate	99
Organizatori grafici. Tabelul	100
Recapitulare	101
Evaluare	103
Știu mai bine!	104

UNITATEA 10

O VARĂ DE POMINĂ

Textul literar narativ. <i>Un urs pe nume Paddington</i> , adaptare după Michael Bond	106
Textul liric. <i>Biografia verii</i> , de Ana Blandiana	108
Textul nonliterar. <i>Jocuri în aer liber pentru copii</i> , adaptare după Leigh Anderson	110

Recapitulare finală	112
Evaluare finală	115

Recapitulare inițială

Amintiri din copilărie

adaptare după Ion Creangă

1. Formulează cinci întrebări referitoare la textul citit.

Cine _____ ?
 Ce _____ ?
 Cum _____ ?
 De ce _____ ?
 Unde _____ ?

2. Alege răspunsul corect.

• Autorul își amintește cu drag de:

☐ orașul natal; ☐ casa părintească; ☐ școala primară.

• Mama lega sfoara cu motocei la stâlpul hornului:

☐ ca să se joace pisicile; ☐ ca să sară coarda copiii; ☐ pentru a pune hainele la uscat.

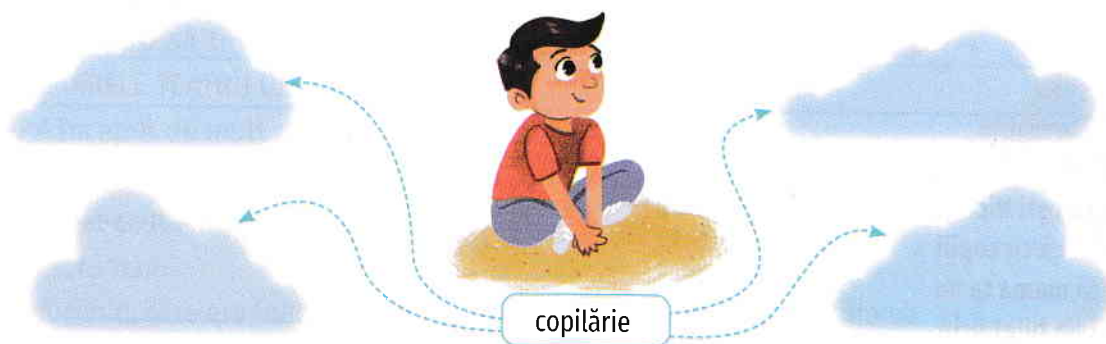
• Ion Creangă afirmă că era copilăros asemenea:

☐ ploii; ☐ unui copac; ☐ vântului în goana sa.

• Din text aflăm că mama era:

☐ iubitoare și veselă; ☐ supărată și neprietenoasă; ☐ indiferentă.

3. Scrie patru lucruri la care te gândești când spui **copilărie**, apoi alcătuește câte o propoziție cu fiecare cuvânt.

4. Precizează trei lucruri care te fac fericit/ă și câte un motiv pentru fiecare dintre ele. Formulează enunțurile cât mai detaliat.

1. _____

2. _____

3. _____

5. **Transcrie din text:**

• toate cuvintele care conțin grupul de sunete *ea*: _____

• un cuvânt format din cel puțin zece litere: _____

• cinci cuvinte care conțin două silabe: _____

6. **Alege varianta corectă de scriere a cuvintelor.**

jucând

/ jucînd

motochei

/ motocei

sfoară

/ sfuoară

ândelungată

/ îndelungată

coborâ

/ coborî

Duamne

/ Doamne

reîncepea

/ reâncepea

năzdrăvăniile

/ năzdrăvănile

7. **Completează corect textul următor, folosind cuvintele: *sa, s-a, sau, s-au, într-o*.**

Nică _____ trezit de dimineată și a ieșit în curtea casei părintești. Mama _____ i-a spus să nu uite de treburile gospodăriei înainte de joacă.

După ce a terminat, băiatul a plecat _____ poieniță din apropierea satului. Pe drum, el _____ întâlnit cu prietenii lui și au hotărât să se joace de-a mijoarca. Unii alergau, alții se ascundeau după garduri _____ după pomi.

La sfârșitul zilei, copiii _____ întors veseli acasă.

8. **Transcrie ultimul alineat din textul *Amintiri din copilărie*, respectând așezarea corectă în pagină.**

9. **Imaginează-ți că ești Nică și vrei să ieși la joacă cu copiii pe uliță. Fiindcă mama ta nu e acasă, îi scrii un bilet prin care o anunți unde ești.**

◆ Citește cu atenție textul, apoi rezolvă cerințele.

Pinocchio

de Carlo Collodi

După ce ninsoarea încetă, Pinocchio, cu noul și frumosul lui abecedar sub braț, porni pe drumul care ducea la școală; și, tot mergând, el născocea cu creierașul lui mii de convorbiri și mii de **castele în Spania***, unul mai frumos decât altul.

Și, vorbind cu sine însuși, își spunea:

— Astăzi, la școală, vreau să învăț să citesc, mâine să scriu și poimâine să număr. După aceea, cu priceperea mea, voi câștiga bani mulți și, din primii bani care-mi vor intra în mână, vreau să-i fac cadou tatălui meu o pelerină frumoasă, de **postav***. Dar, de ce spun eu de postav? Vreau să fie toată din argint și aur, cu nasturi strălucitori. Bietul Geppetto o merită din plin, fiindcă, într-adevăr, pe frigul ăsta, și-a vândut haina, ca să-mi cumpere mie cărți și să mă trimită la școală. Numai părinții sunt în stare de atâtea sacrificii!

Pe când vorbea, foarte emoționat, cu sine însuși, i se păru că aude în depărtare sunete de fluier și lovituri de tobă; [...] trebuia să ia o hotărâre: sau să se ducă la școală, sau să rămână locului să asculte sunetele fluierelor.

— Astăzi o să mă duc să ascult muzica și mâine la școală; pentru dus la școală, niciodată **nu intră zilele în sac***, spuse până la urmă **strengarul***, ridicând din umeri.

Zis și făcut; o apucă în jos, pe drum, traversă și începu să alerge din toate puterile. [...]

— Ce este cu baraca asta? întrebă Pinocchio, întorcându-se spre un băiețel de prin partea locului, care se afla pe acolo.

— Citește afișul și-o să vezi.

— L-aș citi bucuros, dar până acum n-am învățat să citesc. [...]

— Atunci, o să ți-l citesc eu. Uite, afișul ăsta anunță cu litere roșii ca focul: MARELE TEATRU DE MARIONETE.

— A început de mult reprezentația?

— Acum începe.

— Și cât costă intrarea?

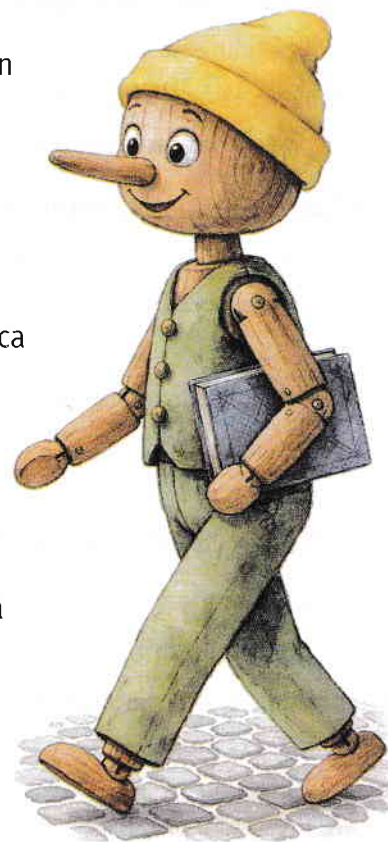
— Patru bani.

Pinocchio, care era foarte curios, **își pierdu măsura*** și-l întrebă, fără să se rușineze, pe băiețelul cu care vorbea:

— Ai să-mi dai patru bănuți până mâine?

— Ți i-aș da bucuros, răspunse celălalt, dar astăzi nu ți-i pot da defel.

— Îți vând hăinuța mea pentru patru bănuți, zise atunci Pinocchio.

— Ce vrei să fac cu o hăinuță de hârtie înflorată? Dacă te plouă cu ea, atunci nu se mai alege nimic de hăinuță.

— Vrei să-mi cumperi pantofii?

— Sunt buni doar pentru aprins focul.

— Cât îmi dai pe bonetă?

— Frumoasă afacere, într-adevăr! O bonetă din miez de pâine. S-ar prea putea ca șoarecii să vină să mi-o mănânce.

Pinocchio **stătea ca pe ghimpi**.* Se gândea să facă o ultimă propunere, dar nu avea curaj: **șovăia** era nehotărât, suferea. În cele din urmă, spuse:

— Vrei să-mi dai patru bănuți pe abecedarul ăsta nou-nouț?

— Eu sunt băiat și nu cumpăr nimic de la băieți, îi răspunse micuțul cu care stătea de vorbă și care avea mai multă minte decât Pinocchio.

(*Pinocchio: povestea unei păpuși de lemn*, de Carlo Collodi, Editura Arthur, 2020)

* **castele în Spania** – visuri irealizabile, planuri fantastice.

* **postav** – țesătură groasă de lână.

* **nu intră zilele în sac** – mai este timp; nu e grabă.

* **ștrengar** – neastâmpărat, poznaș.

* **a pierde măsura** – a exagera.

* **a sta ca pe ghimpi** – a nu mai avea răbdare; a fi neliniștit, nerăbdător.

* **a șovăi** – a ezita, a fi nehotărât.

1. Completează enunțurile cu informații din text.

Titlul textului este _____.

Acțiunea se petrece în anotimpul _____.

Personajele care iau parte la acțiune sunt _____.

2. Răspunde la următoarele întrebări:

a. Ce intenționa Pinocchio să învețe la școală?

b. De ce dorea Pinocchio să îi cumpere tatălui său o pelerină frumoasă?

c. Ce l-a făcut pe Pinocchio să renunțe, pentru moment, la drumul spre școală?

3. Pornind de la dorința lui Pinocchio de a învăța, scrie trei abilități importante pe care le poate dobândi un copil mergând la școală.

4. Unește cuvintele cu explicațiile potrivite.

Cuvânt

Explicație

născocia	spectacol
priceperea	inventa
sacrificii	îndemânarea, abilitatea
reprezentăție	eforturi făcute pentru un scop

5. Încercuiește forma corectă a cuvintelor.

- Pinocchio **s-a**/**sa** gândit să meargă la teatrul de marionete.
- Sunetele fluierelor **sau**/**s-au** auzit în depărtare.
- Copiii **s-au**/**sau** bucurat de spectacol.
- Pinocchio a intrat **într-o**/**dintr-o** baracă unde era teatrul de marionete.

6. Selectează din text câte un cuvânt care să conțină fiecare dintre următoarele grupuri de sunete, pronunțate într-o singură silabă: **oa**, **ea**, **ia**, **ie**.

7. Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare dintre cuvintele selectate la exercițiul 6.

8. Scrie câte o propoziție în care cuvintele **mână**, **haină**, **minte** să aibă alt înțeles decât cel din text.

9. Imaginează-ți că Pinocchio ajunge, în cele din urmă, la școală. Scrie patru-cinci enunțuri în care să povestești cum este prima lui zi de școală, ce învață și ce persoane întâlnește.

	FB	B	S
1	3★	2★	1★
2	3★	2★	1★
3	3★	2★	1★
4	4★	2-3★	1★
5	4★	2-3★	1★
6	4★	2-3★	1★
7	4★	2-3★	1★
8	3★	2★	1★

★ – un răspuns corect

	FB	B	S
9	Text de 4-5 enunțuri, fără greșeli; respectă cerința.	Text de 2-3 enunțuri, cu 1-2 greșeli de scriere; respectă cerința.	1-2 enunțuri, cu mai mult de 2 greșeli de scriere; respectă parțial cerința.

★ – un răspuns corect

AUTOEVALUARE

Alege imaginea care sugerează cum te-ai simțit la finalul acestei unități.

UNITATEA 2. MĂNTORC LA TINE, DRAGĂ ȘCOALĂ!

- Textul: titlul, autorul, alineatul • Propoziția/Enunțul. Semnele de punctuație • Dialogul. Inițierea unui schimb verbal. Prezentarea unei persoane • Sunetul și litera. Vocalele și consoanele. Silaba, cuvântul. Despărțirea în silabe a cuvintelor
- Textul literar • Descrierea unei ființe • Recapitulare • Evaluare • Știu mai bine!

Textul: titlul, autorul, alineatul

Smaranda și Mărul

de Florin Bican

EXPLOREAZĂ TEXTUL!

1. Răspunde la următoarele întrebări, pe baza textului:

a. Care sunt personajele textului?

b. De ce nu a fost Smaranda la prima oră?

c. Ce își dorește Smaranda să ajungă atunci când va fi mare?

d. Cu cine s-a împrietenit Smaranda atunci când a fost la Polul Sud?

2. Alege varianta corectă.

a. Cine a strigat: „Ultimul la Măr udă florile tot anul!”?

- ☐ Mela;
☐ Marcu;
☐ Marian.

b. Ce meserie aveau părinții Smarandei?

- ☐ medici;
☐ cercetători;
☐ profesori.

c. Unde era Smaranda când au văzut-o copiii?

- ☐ în clasă;
☐ în curtea școlii;
☐ în Măr.

EXERSEAZĂ!

1. Desparte în silabe cuvintele:

• vacanță → _____

• cercetători → _____

• bucuroasă → _____

• prietenă → _____

• explică → _____

• răscolește → _____

2. Eu spun una, tu spui multe! Scrie cuvintele următoare după model: casă → case.

• ramură → _____

• curajos → _____

• încurcătură → _____

• colegă → _____

• măr → _____

• specie → _____

3. Completează enunțurile cu una dintre formele: *Într-o, într-un, dintr-o, dintr-un*.

- Mela a intrat _____ clasă luminoasă.
- Marcu a pus ghiozdanul _____ dulap.
- Smaranda a coborât _____ copac bătrân.
- Fetița a scos _____ cutie câteva fotografii.

APLICĂ!

Pălăriile gânditoare. Recitește textul *Smaranda și Mărul*, de Florin Bican, și completează tabelul cu ideile tale pentru fiecare pălărie.

Pălăria	Răspunsul tău
Scrie, în ordine, trei întâmplări importante din text. 	
Notează trei informații pe care le-ai aflat despre Smaranda. 	
Ce ți-a plăcut cel mai mult în poveste? Motivează-ți răspunsul în două-trei enunțuri. 	
Scrie două motive pentru care Mărul consideră că este important să mergi la școală. 	
Ce dificultăți ar fi putut întâmpina Smaranda la începutul școlii? Scrie două exemple și explică de ce. 	
Imaginează-ți că vorbești cu Mărul. Scrie un scurt dialog (patru-șase replici) între tine și Măr. 	

1. Completează afirmațiile de mai jos.

- Cuvintele așezate într-o anumită ordine formează _____.
- O propoziție/Un enunț începe cu literă _____ și se termină cu un semn de _____.
- Semnul întrebării se folosește atunci când _____.
- Semnul exclamării arată _____.
- Virgula se folosește pentru _____.
- Două-puncte se folosesc înainte de _____.

2. Rescrie fiecare enunț astfel încât să rezolvi cerința dată.

- Mela îl îmbrățișează pe Măr. → Transformă-l într-o întrebare.
- Smaranda este o colegă curajoasă. → Transformă-l într-un enunț exclamativ.
- Margareta a ajuns la școală. → Adaugă o enumerare folosind virgula.

3. Grupează enunțurile. Scrie în tabel litera corespunzătoare fiecărui enunț.

- Ce frumoasă este povestea!
- Unde locuia Smaranda?
- Copiii au alergat spre Măr.
- Ce bine că ne-am reîntâlnit!
- Acum vii la masă, Smaranda!
- Ai fost astăzi la Măr?
- Ea i-a întrebat dacă își vor prezenta proiectul în fața clasei.

Enunțuri care comunică o informație	Enunțuri care exprimă o întrebare	Enunțuri care exprimă o emoție/o poruncă

4. Completează fiecare început de enunț cu o continuare potrivită și alege semnul de punctuație corect.

- Astăzi am aflat că _____.
- Oare _____.
- Ce minunat _____.

5. Alcătuieste cinci enunțuri folosind următoarele semne de punctuație: linia de dialog, două-puncte, semnul exclamării, semnul întrebării și virgula.

Dialogul. Inițierea unui schimb verbal. Prezentarea unei persoane

LEBRIS books

1. Notează cu A (adevărat) sau F (fals) următoarele afirmații:

- Conversația purtată de două sau mai multe persoane se numește dialog.
- Într-un dialog, persoanele vorbesc pe rând.
- În cadrul unui schimb verbal, rolurile se pot schimba: vorbitorul devine ascultător și invers.
- Când ne prezentăm, spunem întotdeauna doar numele de familie.
- Folosim formule diferite de salut, în funcție de persoana cu care vorbim.

☐
☐
☐
☐
☐

2. Imaginează-ți că te întâlnești cu Smaranda, personajul din textul *Smaranda și Mărul*, de Florin Bican. Scrie un dialog, de cel puțin patru replici, în care:

a. faci cunoștință cu Smaranda;

b. o prezinți pe Smaranda colegilor tăi.

3. Alege un coleg/o colegă din clasa ta și completează fișa de prezentare. Citește prezentarea în fața clasei, fără să spui numele și prenumele colegului/colegei. Colegii vor asculta cu atenție și vor încerca să ghicească despre cine este vorba.

- Numele și prenumele: _____
- Vârsta: _____
- Clasa: _____
- Un lucru care îi place: _____
- O calitate a colegului/colegei: _____
- Visul său: _____
- Un lucru interesant despre el/ea: _____

Un desen sugestiv

Scrie o prezentare despre colegul tău/colega ta pentru a-i ajuta pe ceilalți să-l/s-o ghicească.
